

Preek bij Johannes 21: 15 – 23, zondag na Pasen, Rotterdam

Beste mensen,

Vandaag is het Pasen in de Byzantijnse kerken. Twee naties, overtuigd behorende tot die traditie zijn met elkaar in oorlog. Twee volkeren die met elkaar op allerlei manieren met elkaar verweven zijn, qua geschiedenis, taal en talloze familiebanden, met elkaar op leven en dood in oorlog.

Als het op macht aankomt, wordt ook nu weer al het andere terzijde geschoven, wordt de godsdienst misbruikt door de wereldse, nietsontziende macht, keihard.

Alles wat Jezus belichaamt, het pad dat hij ons gewezen heeft, sneuvelt als eerste en wordt in één gebaar van tafel geveegd.

Dat zijn Opstanding betekent dat de dood niet het laatste woord heeft, is voor velen een grote Troost, voor Russen en Oekraïners gelijk. Dat ze beiden, als ze sneuvelen, binnengaan in het hemelrijk en deelhebben aan het eeuwige leven. Ik wil dat absoluut niet bespottelijk maken, want het is van grote waarde waar ik persoonlijk ook achter kan staan. Maarrr... die schijnwerper op de overwinning van de dood is eenzijdig en gaat voorbij aan iets wat minstens zo belangrijk is: hoe je ook tegen de Opstanding aankijkt, er klinkt met Pasen een JA tegen het leven, en speciaal een JA tegen het leven van Jezus en alles wat hij ons geleerd heeft en waarin hij ons is voorgegaan. Een goddelijk JA! Dit is het!

Het is geen mislukking, geen 'leuk-geprobeerd', maar ondoenlijk of een 'mission impossible'.

Nee, in dit leven van Jezus komt tot uitdrukking wat de bedoeling is van ons mens-zijn, waarom en waartoe we hier op aarde zijn. Het is een baken dat ingrijpend richting geeft aan ons leven. En het ligt binnen ons bereik. Het behoort tot onze mogelijkheden.

Dat JA in het Paasfeest is vergelijkbaar met de 3^e edele waarheid uit de Boeddhistische traditie. (Ik ben diepgaand verbonden met de christelijke traditie, maar ook sinds mijn studententijd, en dat is al lang geleden, met de boeddhistische. Dat laatste is dus niet een modieuze bevestiging). Die derde edele waarheid zegt: - en ik zeg het even in m'n eigen woorden, zoals ik het kan begrijpen (anders dan de wat meer massieve woorden uit de boekjes): Er is een uitweg uit egoïsme, hebzucht, machtswellust, kortzichtigheid, verslavingen en angst, al die krachten en neigingen in ons die zoveel ellende veroorzaken. Er is een uitweg en die weg is begaanbaar. Dat is ook wat we met Pasen vieren.

En dan terug naar de tekst van vandaag. Als er gezegd wordt dat de weg van Jezus te bewandelen, te doen is, dan stuiten we meteen op ons falen. Zo ook hier met Petrus.

Jezus herinnert hem 3x aan zijn zwakte en zet hem ook 3x weer op zijn voeten en spreekt zijn vertrouwen in hem uit door hem meteen een grote opdracht te geven.

En wat Petrus dan vervolgen doet is zichzelf gaan vergelijken met een andere, met vriend Johannes en diens levensweg. Jezus zegt meteen: Hou daarmee op! Richt je op wat jij te doen hebt. Stop met jezelf te vergelijken, iets wat zo ingebakken zit in ieder van ons.

Ik vind het altijd een verademing als ik iemand tref die is opgehouden met zichzelf te vergelijken en helemaal zichzelf is en precies doet wat hij/zij te doen heeft, zonder rechts en links te kijken naar wat anderen ervan vinden of wat zij doen of laten. Aan zo iemand kun je je optrekken.

We hebben het er niet zo vaak over wat je verstaat als het pad dat jij te gaan hebt, aan jouw persoonlijke levensopdracht en wat God van jou vraagt. Daar begint het: een zeker bewustzijn van wat mij te doen staat zoals dat hier bij Petrus wordt wakker gemaakt.

Er zijn natuurlijk de meer algemene dingen waartoe we ons geroepen voelen. Ik ben b.v. vorig jaar met pensioen gegaan. En wat ga je daarna dan doen? Ik weet het nog niet precies, maar wat ik wel weet dat ik altijd, net als vele anderen, geneigd zal zijn - om het eens plechtig te zeggen - het lijden van de mensen op je pad te helpen verlichten. Dus dat zal wel een spoor blijven. En hoe dat eruit gaat zien, zullen we dan wel zien. Maar er is ook iets specifiek voor jou waartoe jij bent uitgenodigd. En dan wordt het eigenlijk pas interessant.

Iedereen heeft wel iets lastigs in zijn/haar leven om mee om te gaan. De een met alleen gaan zonder partner, de ander met het verlies van de geliefde, weer een ander juist met het leven mét een partner. Ik noem een paar dingen: omgaan met de chaos in je hoofd, het missen van richting en focus, omgaan met teveel controle willen houden, te krampachtig leven, met angst, piekeren, perfectionisme, te groot schuldgevoel en dito verantwoordelijkheidsgevoel, het snelle oordelen, geen grenzen kunnen stellen, geen 'nee' kunnen zeggen, of juist teveel 'nee' verkopen, het van alles kunnen bedenken, maar nergens toe komen, enz. enz. Specifiek persoonlijke dingen die ook weer blijken algemeen menselijk te zijn, je bent gelukkig nooit de enige. Maar dáármee omgaan met wat er vlak voor jouw voeten ligt, waar je meteen al op stuit, en dat hoort er allemaal bij, bij ons levenspad.

Ik ben Mindfulnessstrainer en in het intakegesprek met deelnemers hebben we hier dan over: waar jij dan makkelijk in verstrikt raakt, waar jij mee behept bent. En deelnemers hebben één ding gemeen, namelijk dat ze eraan willen gaan staan, het niet langer uit de weg gaan.

En misschien is het eerste wel, dat wij/zij wat acceptender om mogen gaan met waar we dan mee behept zijn, wat speelser, soepeler, milder. Petrus zal ook zijn leven lang wel geworsteld hebben met zijn instabiliteit. Hij wordt 'rots' genoemd, maar dat is hij niet vanzelf. Zijn heftige gemoedsbewegingen, van 't ene uiterste in het andere, temperamentvol als hij was, maken hem onvast, daar liep hij steeds tegenaan, dat was zijn persoonlijke uitdaging en roeping. Rots moest hij nog worden.

Als we het hebben over dat specifieke van onze persoonlijke roeping, dan moet ik denken aan een vrouw die net is overleden. Zij en haar man konden geen kinderen krijgen en dat was een groot verdriet voor hen beiden. En er was een moment dat zij besloot: dan wil ik pleegouder worden. En zij vond daarbij haar man aan haar zijde. Na een aantal mislukte pogingen, was er een jongen met wie het klikte. Het was absoluut niet gemakkelijk, hij was een echte lastpak. Maar als ze terugkijkt, kan ze in alle bescheidenheid zeggen: Ik heb tenminste één kind gered. En dat kwam mede door haar onvoorwaardelijke inzet. Niet veel anders dan die onvoorwaardelijke inzet van Petrus. En wie één mensenkind gered heeft, heeft de hele wereld gered, zegt de Talmoed ons.

En ze vertelde ook: 'er was soms iets om heen wat me hielp'. Als je de uitnodiging van het leven aanvaardt, dan krijg je altijd hulp.

Zo is dit Bijbelse verhaal over Petrus als een spiegel die de vraag in ons wakker maakt: hé, wat is het pad dat ik volg, het algemeen menselijke, maar ook het specifieke dat bij mij hoort. Hoe ziet dat volgen er bij mij en jou uit? Hoe krijgt dat handen en voeten? Wat zijn de grote beslissingen in mijn leven geweest? En hoe krijgt mijn levensopdracht handen en voeten in het huidige tijdsgewricht? Hoe ga ik met de lastigheden en tegenslagen op mijn pad om? En hoe word ik daarbij geholpen?

Wanneer we de uitnodiging aanvaardden – en in elke levensfase klinkt die uitnodiging wellicht een beetje anders – als we 'ja' zeggen, worden we altijd geholpen. Petrus en ieder van ons.

Hoe Jezus hier omgaat met de specifieke zwakte van Petrus, zijn wisselvalligheid, daarin komt een diep geloof van God in ons mensen tot uitdrukking, ondanks alles. Dat 'ondanks alles' zei ik iets makkelijker vóór de oorlog in de Oekraïne, maar ik zeg het nu ook, tóch.

Als Jezus, of zo u wilt God, zó in die zwakke Petrus gelooft, ondanks alles, dan ook in ieder van ons. Dat geloof van God in jou en in mij is het begin van de uitweg.

Amen.

Ds. Florus Kruyne, emeritus remonstrants predikant,
(Remonstrantse Gemeente Utrecht)